

Høringsuttalelse

Høringsnotat: Forslag til endringer i barnehageloven, opplæringsloven, friskoleloven og forskrift om pedagogisk bemanning

Kapittel 2: Minimumskrav til grunnbemanning

Utvalget viser til at det i mange år, helt fra 1970-tallet, har vært en vanlig oppfatning at det bør være tre voksne per barnegruppe på ni barn under tre år og tre voksne per 18 over tre år. Det er store endringer i barnehagesektoren fra 1970-tallet. Det som ble regnet som tilstrekkelig bemanning for 40-50 år siden bør ikke være det samme tallet i dag. Barnehager har i dag et helt annet krav til pedagogisk virksomhet enn tidligere. Planlegging, dokumentasjon og vurdering er pålagt i store mengder. I tillegg skal enkeltbarn og foreldre følges opp, barnehagen skal drive tidlig innsats, forebygge mobbing, dele i smågrupper og legge til rette for enkeltindividet. Barna skal i større grad observeres og dokumenteres, og «normalavvikene» blir fler og fler.

I tillegg har barn i dag lange dager i barnehagen, og vi har store barnegrupper fra tidlig på morgenen til sent på ettermiddagen. Dette er også en stor endring fra tidligere, da det største «trykket» i barnehagen var mellom kl. 09-15 (maks). Dette trykket opplever vi nå fra kl. 07-16.15.

Pedagoger regnes som en del av grunnbemanningen, og med flere pedagoger pr. enhet øker også tiden til plan.tid/ubunden tid, møtetid etc. Det er flere voksne som vil være borte fra barnegruppene, og færre til å være sammen med barna. Kravet til grunnbemanningen må økes i tråd med at pedagogbemanningen økes.

Forholdstallet for utregning av grunnbemanning/pedagogbemanning bør være det samme. Normen på grunnbemanning på 9 små/18 store barn samsvarer ikke med forslag til ny

pedagogisk bemanning som regnes pr 7 små/14 store barn. Minimumskravet til grunnbemanning bør også endres til pr 7 små/14 store barn (eller et tilsvarende forholdstall som blir det samme både for pedagogbemanning og grunnbemanning).

Kapitel 3: Skjerpet forskriftskrav til pedagogisk bemanning

Samtidig ønsker regjeringen å sikre at barna møter kompetente og engasjerte voksne...

Dette sikres ikke nødvendigvis gjennom økt pedagogtetthet, og kan være en stor utfordring når pedagogtettheten økes og nye ansettelser skal gjøres. Egnethet må gå foran kvalifikasjoner. Mange «uegnede» barnehagelærere kommer seg gjennom utdanning og bestått praksis fordi ingen noen gang har meldt fra at de ikke eger seg i yrket (eks. praksislærere). Viktig at praksislærere tør å veilede bort/melde fra om at dette ikke vil fungere bra, og som praksislærer tenke over om denne studenten er en vi selv kunne tenke oss å ansette som pedagog i barnehagen. Det er også viktig at barnehager som tar imot studenter har nok folk til at praksislærer kan følge opp og veilede studenten på en god måte.

Vi ønsker et større tverrfaglig miljø i barnehagen, og har pr dags dato både sosionom og barnevernspedagog ansatt. Vernepleiere er også en gruppe vi ønsker inn i barnehagen. Ulike faggrupper er ingen trussel mot barnehagelærere, men en utfyllende og viktig del av en helhet. Ulike faggrupper gir en stor styrke i forhold til å jobbe med tidlig innsats og barn med spesielle behov, og av erfaring har vi sett at flere saker kan håndteres i barnehagen uten at det blir spes.ped-tiltak, fordi vi har hatt brede drøftinger med ulike utgangspunkt.

Kompetente og engasjerte voksne kan like gjerne ha en annen utdanning og bakgrunn, som vil kunne gi et enda bedre tverrfaglig tilbud enn kun barnehagelærere. Tidlig innsats kan ivaretas på en langt bedre måte med tverrfaglighet i barnehagen! Det er allikevel en stor utfordring at disse faggruppene ikke kan medregnes i pedagogbemanningen, men regnes som grunnbemanning for øvrig men med høyere lønn.

...det har vært store endringer i barnehagesektoren de siste årene, uten av kravene til bemanning har blitt endret. Allikevel peker bemanningsnormen på at det helt fra 1970-tallet har vært en vanlig oppfatning med tre voksne pr 9 små/18 store barn, og at dette nå legges til grunn for lovfestet bemanningsnorm.

Bakgrunnen for at forskriften §1 setter krav til færre barn per pedagogisk leder når barna er under tre år, er at små barn trenger mer individuell omsorg, oversikt, nære relasjoner og støtte enn eldre barn for at deres behov for trygge rammer og gode læringsbetingelser skal ivaretas. Det er behov for økt voksentetthet på små barn, men det grunnleggende her er at det er voksne omsorgspersoner som ivaretar gode relasjoner og trygghet, og gjerne fagarbeidere (barne- og ungdomsarbeidere) som gjennom sin utdanning har lært mye om kommunikasjon, omsorg, etikk, sikkerhet, hygiene, relasjonsbygging etc. Økt voksentetthet på småbarn kan ivaretas av andre enn pedagoger. Pedagogene for 3-6 år har en helt annen og omfattende rolle i fht tilrettelegging, oppfølging, planlegging, dokumentasjon, evaluering, observasjon, utfordringer hos enkeltbarn, planlegging og gjennomføring av prosjekter etc... Barna skal forberedes til skolestart. Behovet for flere pedagoger pr. barnegruppe er større på stor avdeling 3-6 år.

Det ble påpekt at det ikke i seg selv er grunnlag for å kreve at barnehagen skal ha stillinger for pedagogiske ledere, men at selve barnehagelærerkompetansen fortsatt er og vil være viktig i barnehagene. Og selvfølgelig er den det – men vi ønsker flere yrkesgrupper og tverrfaglighet inn i barnehagen! Normen burde gjelde andre faggrupper enn pedagoger/barnehagelærere; sosionom, barnevernspedagog, vernepleier... Jmf. tidlig innsats, tverrfaglig arbeid...

Behov for å skjerpe forskriftskravet til pedagogisk bemanning (side 12):

Departementet mener at kravet til den pedagogiske bemanningen bør skjerpes slik at det maksimalt kan være 7 barn under tre år eller 14 barn over tre år per pedagogiske leder. Viser til at behovet for flere pedagoger pr. barnegruppe er større på stor avdeling enn småbarn. I tillegg samsvarer normen lite med øvrig bemanningsnorm som foreslås utregnet til pr. 9 små/18 store barn.

Kapitel 4: Plikt til å samarbeide om barnas overgang fra barnehage til skole og SFO

Danmark, Sverige og Finland har et overgangså mellom barnehage og skole der seksåringene går i henholdsvis 0.klasse og førskoleklass. Disse ordningene er med på å bygge

bro mellom tilbudene og støtte barnas utvikling og læring i et langsiktig perspektiv. Det beste fra barnehage og skole var intensjonen da 6-åringene skulle inn i skolen. Det tok ikke lang tid før 1.trinn ble skole, leken og 6-åringenes behov for lekende læring og lærende lek ivaretas dårlig. Normalvariasjonen på barn er +/- 2 år; det vil si at du i en førsteklasse har et spenn fra 4-8 år, gjerne på 35 elever – noe som er enorm forskjell. Her passer det ikke for alle å sitte ved en pult! Barnehagelærere, som kan mye om 6-åringene og deres behov, er viktig i skolestarten, og det er denne faggruppen som bør prioriteres i 1.trinn. 2.trinn bør følges av barnehagelærer og allmennlærer.

Barnehageeier og skoleeier kan bli enige om bestemte områder som barnehagen skal fokusere på, for å gjøre overgangen best mulig for barna (side 21). Det bør også kunne jobbes i fellesskap om hva skolen skal fokusere på for å gjøre overgangen best mulig. Det er en utfordring at barnehagefolk er mer opptatt av, og kjenner bedre til skolen enn hva skolefolk er av/kjenner til barnehagen.

Kapitel 6: Økonomiske og administrative konsekvenser av lovforslagene

Det er i beregningen lagt til grunn at grunnbemanningen ikke skal øke, men at ufaglærte assistenter skal erstattes med barnehagelærere eller andre som oppfyller kompetansekravet for pedagogiske ledere. Her bør det, som en overgangsordning, være mulig å få dispensasjon for ansatte som er under barnehagelærerutdanning, særlig om studenten har kommet et visst stykke i utdanningen. Det vil være urimelig å måtte si opp assistenter som velger å ta utdanning for å ansette ferdigutdannede, i tillegg kan det bli utfordrende å få tak i kvalifisert personale når alle barnehager skal øke pedagogbemanningen. Dispensasjon til denne gruppen bør kunne gis uten annonsering.

Uttalelsene er gitt av eiere/styrere i Eventyråsen barnehage AS:

Vigdis Engen Holmstad og Guro Bakke